

การศึกษาสภาพและปัญหาเพื่อพัฒนาระบบการเรียนการสอนภาษาจีนทางออนไลน์
ของนักศึกษามหาวิทยาลัยมหิดล

STUDY OF CONDITIONS AND PROBLEMS FOR THE DEVELOPMENT OF THE ONLINE CHINESE
TEACHING SYSTEM OF STUDENTS MAHIDOL UNIVERSITY

ไพศาล สุขใจรุ่งวัฒนา

Paisan Sukjairungwattana

คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล

Faculty of Liberal Arts, Mahidol University

E-mail: paisan.suk@mahidol.edu

Received 12 November 2021; Revised 19 December 2021; Accepted 11 March 2022.

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาสภาพและปัญหา เพื่อพัฒนาระบบการเรียนการสอนภาษาจีนทางออนไลน์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยมหิดล และ 2) เพื่อพัฒนารูปแบบการศึกษาสภาพและปัญหาเพื่อพัฒนาระบบการเรียนการสอนภาษาจีนทางออนไลน์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยมหิดล เป็นการวิจัยแบบผสมวิธี ใช้แนวคิด / ทฤษฎีการจัดการเรียนการสอน การสอนออนไลน์ เป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักศึกษาสาขาวิชาคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล ที่ลงทะเบียนเรียนวิชาโทภาษาจีน (lach 301 กับ lach 201) ในปีการศึกษา 2564 จำนวน 46 คน เชิงคุณภาพ สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญด้านภาษาจีน จำนวน 5 คน ใช้วิธีการคัดเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ และแบบสนทนากลุ่ม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติพื้นฐาน และวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า 1. การเรียนการสอนภาษาจีนมีความยาก ขาดครู ขาดการส่งเสริมการใช้ภาษาจีนนอกห้องเรียน ขาดสื่อการสอน การพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอนภาษาที่ใช้ในสื่อต่าง ๆ ส่วนใหญ่เป็นภาษาไทยหรือภาษาอังกฤษมีภาษาจีนน้อย 2. สร้างและนำเสนอรูปแบบ PAISAN (E) Model ประกอบด้วย 7 องค์ประกอบ องค์ความรู้ที่ค้นพบ มีการส่งเสริมให้นักศึกษาทำกิจกรรมทางออนไลน์ สื่อการเรียนการสอนต้องเหมาะสมกับสถานการณ์ เกิดความสนใจ มีความยืดหยุ่นของโครงสร้างเวลาเรียน เกิดกิจกรรมทางออนไลน์ เกิดความปกติใหม่และมีการประเมินผล

คำสำคัญ: การพัฒนา, การเรียนการสอนออนไลน์, ภาษาจีน

Abstract

The objectives of this research article were: 1) To study conditions and problems to develop an online Chinese language teaching system for students of Mahidol University. 2) To develop a study model of conditions and problems in order to develop an online Chinese language teaching system for students of Mahidol University. Mix-Methods Research. Method for applying the concept/theory of teaching and learning management online teaching. Population and sample group were students of Mahidol University. 46 people, Qualitative, Interview with Chinese experts, 46 people. Qualitative interview with 5 Chinese

experts. People use a specific method of selection. The research instruments were questionnaires, interview and group discussions. Analyze the data using basic statistics. and analyze the content.

The results showed that: 1) Teaching Chinese is difficult, shortage of teachers, Lack of promotion of the use of Chinese outside the classroom, lack of teaching materials. 2) Create and present a PAISAN (E) Model consisting of 7 components.

Knowledge/findings from this research: Students are encouraged to do online activities, have teaching materials, Interest, Flexibility of the time structure, Online activity, A new normal was born and Evaluation was made.

Keywords: Development; Online teaching; Chinese

บทนำ

จากหลักฐานทางประวัติศาสตร์ ประเทศไทยและประเทศจีนมีการติดต่อสัมพันธ์กันตั้งแต่สมัยสุโขทัย ชาวจีนจำนวนมากอพยพเข้ามาอาศัยอยู่ในประเทศไทยจนกลายเป็นชนกลุ่มน้อยซึ่งมีจำนวนมากที่สุด การศึกษาของชาวจีน ภาษาจีนในประเทศไทยจึงถือกำเนิดขึ้นพร้อมกับการอพยพสู่แผ่นดินไทย เหตุจูงใจของการเรียนการสอนภาษาจีนในยุคแรกเกิดจากความต้องการที่จะให้บุตรหลานของพวกเขาสืบทอดภาษา และวัฒนธรรมของบรรพบุรุษ โดยการจ้างครูมาสอนตามบ้าน สอนตามศาลเจ้า หรือการส่งบุตรหลานไปเรียนต่อที่ประเทศจีน ในระยะเวลาต่อมาเมื่อสถานการณ์การเมืองของประเทศไทยและจีนเปลี่ยนไป ยังผลต่อวิวัฒนาการการเรียนการสอนภาษาจีนในประเทศไทย มีทั้งช่วงที่รุ่งโรจน์และช่วงที่อับเฉา โดยเฉพาะในช่วงที่ประเทศจีนปกครองด้วยระบอบคอมมิวนิสต์ การเรียนการสอนภาษาจีนในประเทศไทยถูกบีบคั้นและจับตามองอย่างใกล้ชิดผู้ที่เรียนภาษาจีนถูกมองว่าเป็นพวกที่ฝักใฝ่ลัทธิคอมมิวนิสต์ จนกระทั่งในปี ค.ศ.1975 หรือพุทธศักราช 2518 ประเทศไทยและประเทศจีนได้สถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูตระหว่างกันขึ้น การเรียนการสอนภาษาจีนจึงได้กลับมารุ่งโรจน์อีกครั้ง จนกระทั่งในปี ค.ศ. 1992 หรือพุทธศักราช 2535 การเรียนการสอนภาษาจีนได้รับอนุญาตให้ดำเนินการได้อย่างเสรีเหมือนกับภาษาต่างประเทศอื่น ๆ และเมื่อบทบาทของจีนในสังคมโลกทวีความสำคัญยิ่งขึ้น ทำให้รัฐบาลไทยหันมาให้การส่งเสริม การเรียนการสอนภาษาจีนอย่างจริงจัง (Masantisuk, R. (2008))

ในช่วงหลายปีมานี้ การเรียนการสอนภาษาจีนระดับอุดมศึกษาของประเทศไทยมีการขยายตัวและเปิดหลักสูตรการเรียนการสอนภาษาจีนกันอย่างแพร่หลาย ไม่ว่าจะเป็นสถาบันอุดมศึกษาภาครัฐหรือเอกชน ต่างก็ได้เปิดการเรียนการสอนภาษาจีนในหลักสูตรต่าง ๆ กลายเป็นกระแสการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ ภาษาหนึ่งที่มาแรงและได้รับความนิยมจากผู้เรียนเป็นจำนวนมาก ตั้งแต่การเปิดหลักสูตรการสอนระดับปริญญาตรีในระดับอุดมศึกษาปี พ.ศ. 2515 มีมานานกว่า 40 ปีแล้วก็ตาม (มหาวิทยาลัยที่เปิดสอนหลักสูตรระดับปริญญาตรีแห่งแรกคือ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ปีการศึกษา 2520) จากการวิจัยเกี่ยวกับสภาพการศึกษาภาษาจีนระดับอุดมศึกษาในประเทศไทยของคณะวิจัยชุดก่อนซึ่งได้ศึกษาและเก็บข้อมูลถึงปี พ.ศ. 2552 มีข้อสรุปเกี่ยวกับการจัดการศึกษาและปัญหาที่เกี่ยวข้องมากมาย เช่นหลักสูตรระดับอุดมศึกษาควรแตกต่างจากระดับอื่น ตำราและสื่อการสอนต้องสอดคล้องกันสาระที่บรรจุในตำราเน้นส่งเสริมคุณภาพของผู้เรียนเป็นผู้นำสมศักดิ์ศรีกับความเป็นบัณฑิต ปัญหามาตรฐานความรู้ภาษาจีนของบัณฑิตด้านภาษาจีน ปัญหาเรื่องการผลิตครูอาจารย์ภาษาจีนที่ควรให้ความสำคัญอันดับแรกๆ ปัญหาเกี่ยวกับยุทธศาสตร์ส่งเสริมการเรียนการสอนภาษาจีนเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ เป็นต้น แม้ว่าเวลาจะผ่านมาแล้ว 5 ปีก็

ตาม สภาพเศรษฐกิจ สังคมและปัจจัยอื่นๆได้เปลี่ยนแปลงไปจึงทำให้ปัญหาและประเด็นการเรียนการสอนภาษาจีนที่ศึกษาน่าจะแตกต่างกันไป โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องนโยบายของการส่งเสริมและบริบททางสังคมที่มีต่อการเรียนการสอนภาษาจีน ที่สำคัญคือประเด็นของความเชื่อมโยงทางการเรียนการสอนภาษาจีนระดับมัธยมศึกษากับระดับอุดมศึกษา รวมถึงปัญหาอีกหลากหลายมิติ (Wasinanon, N. 2015)

ภาษาจีนเกี่ยวข้องกับสัมพันธกับภาษาไทยมาช้านาน ทั้งในการยืมคำมาใช้ในภาษาไทย หรือ อยู่ในขนบธรรมเนียมประเพณีวัฒนธรรม การเรียนการสอนภาษาจีนในช่วงแรกไม่ค่อยเป็นที่นิยมมากนัก เนื่องจากเหตุผลหลายประการ เช่น ขาดแคลนผู้รู้จริง ขาดแคลนผู้สอน ขาดสถานที่ศึกษา แต่ 10 ปี ให้หลัง (พ.ศ. 2546 - 2557) ประเทศจีนได้มีการเปิดประเทศ มีการเติบโตทางด้านเศรษฐกิจอย่างมาก ทำให้ประเทศไทยได้เริ่มส่งเสริมให้คนไทยเรียนภาษาจีน ทั้งนี้จะเห็นได้จากกระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดหลักสูตรให้วิชาภาษาจีนเป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรภาษาต่างประเทศโดยกำหนดให้เป็นวิชาเลือก ซึ่งมีเริ่มต้นตั้งแต่ ระดับอนุบาล ประถมศึกษามัธยมศึกษา อาชีวศึกษา และ ระดับอุดมศึกษา ทั้งในโรงเรียนของรัฐบาล โรงเรียนที่ลงทุนโดยเอกชน และโรงเรียนที่เปิดโดยมูลนิธิ (Trichan, S. 2014)

การเรียนการสอนแบบออนไลน์ เป็นการศึกษาผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ด้วยตนเอง ผู้เรียนสามารถเลือกเรียนตามความชอบของตนเอง ในส่วนของเนื้อหาการเรียน ประกอบด้วย ข้อความ, รูปภาพ, เสียง, VDO และ Multimedia อื่นๆ สิ่งเหล่านี้จะถูกส่งตรงไปยังผู้เรียนผ่าน Web Browser ทั้งผู้เรียน, ผู้สอน และเพื่อนร่วมชั้นทุกคนสามารถติดต่อ สื่อสาร แลกเปลี่ยนความคิดเห็นแบบเดียวกับการเรียนในชั้นเรียนทั่วไป โดยการใช้ E-mail, Chat, Social Network เป็นต้น ด้วยเหตุนี้การเรียนรู้ออนไลน์ จึงเป็นเหมาะสำหรับทุกคนเรียนได้ทุกเวลา การเรียนออนไลน์ (e-Learning) เป็นนวัตกรรมทางการศึกษาที่เข้ามาเปลี่ยนรูปแบบการเรียนการสอนแบบเดิม โดยการนำเทคโนโลยีมาใช้ผสมผสานร่วมกัน เช่น อินเทอร์เน็ต อุปกรณ์สื่อสาร แพลตฟอร์มการเรียน เป็นต้น เพื่อสร้างห้องเรียนเสมือนจริง โดยผู้คนทั่วโลกสามารถเข้าถึงแหล่งการเรียนรู้ได้อย่างทั่วถึง และสะดวกรวดเร็ว โดยจัดอุปสรรคด้านสถานที่และเวลา อีกทั้งในสถานการณ์ (วิกฤตไวรัส COVID-19) ที่ทำให้นักเรียนต้องปรับตัวให้เข้ากับวิถีของ New Normal เริ่มใช้วิธีการ เรียนออนไลน์ ที่บ้าน (Study From Home) นำนวัตกรรมมาใช้ในการเรียนรู้อย่างเต็มประสิทธิภาพ

การเรียนการสอนออนไลน์จะไม่ใช่ว่าเพียงส่วนหนึ่งของการศึกษา ถูกยกระดับขึ้นมาเป็นแบบอย่างของการศึกษาที่มีผลกระทบสำคัญของการเรียนรู้ที่คนครู ผู้เรียน และผู้ปกครองจะต้องปรับตัวไปพร้อม ๆ กัน การบันทึกวิดีโอ หรือการสอนแบบ Live เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเองจากที่บ้านจะเป็นอีกหนึ่งทางออกสำคัญ สถานการณ์โรคระบาด COVID-19 ทำให้สถาบันการศึกษาทั่วโลกต้องปิดการเรียนการสอนในห้องเรียน บางแห่งก็ปิดไปเลยแล้วค่อยมาสอนต่อปลายปี แต่บางแห่งก็ปรับตัวมาจัดการเรียนการสอนผ่านระบบออนไลน์แทน นับเป็นการเปลี่ยนแปลงครั้งใหญ่ที่คาดไม่ถึงสำหรับบางโรงเรียน มหาวิทยาลัย ที่อาจไม่มีระบบรองรับ ไม่เคยทำมาก่อน คุณครูต้องปรับวิธีการสอนและเรียนรู้การใช้เทคโนโลยี ผู้ปกครองก็มีความกังวล

ดังนั้นผู้วิจัยในฐานะอาจารย์ผู้สอนภาษาจีนของมหาวิทยาลัยมหิดลเห็นความสำคัญของการเรียนการสอนภาษาจีนทางออนไลน์ จึงสนใจที่จะทำการศึกษาสภาพและปัญหาเพื่อพัฒนาระบบการเรียนการสอนภาษาจีนทางออนไลน์ นักศึกษามหาวิทยาลัยมหิดล ว่าจะมีทิศทางหรือแนวโน้มอย่างไรในการเรียนการสอน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพและปัญหา เพื่อพัฒนาระบบการเรียนการสอนภาษาจีนทางออนไลน์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยมหิดล

2. เพื่อพัฒนารูปแบบการศึกษาสภาพและปัญหาเพื่อพัฒนาระบบการเรียนการสอนภาษาจีนทางออนไลน์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยมหิดล

การทบทวนวรรณกรรม

การวิจัยเรื่องการศึกษาสภาพและปัญหาเพื่อพัฒนาระบบการเรียนการสอนภาษาจีนทางออนไลน์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยมหิดล ผู้วิจัยได้ทำการศึกษา ทบทวนเอกสารที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแนวทางในการวิจัย ประกอบด้วยประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

แนวคิดด้านการจัดการ Rue and Byars (2002) กล่าวว่า วัฏจักรของการจัดการ คือ รูปแบบของงานซึ่งเกี่ยวข้องกับการประสานทรัพยากรต่าง ๆ ขององค์กรอันได้แก่ ที่ดิน แรงงาน และทุน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กร แนวคิด / ทฤษฎีการจัดการเรียนการสอน การสอนมีความหมายหลายอย่าง หมายถึง การถ่ายทอดความรู้ การฝึกให้ผู้เรียนคิดแก้ปัญหาต่าง ๆ การจัดประสบการณ์ให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ การสร้างหรือจัดสถานการณ์เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ การแนะแนวทางแก่ผู้เรียน

การจัดการเรียนการสอนออนไลน์ กฤษณา สิกขมาน (2011) กล่าวว่า การเรียนการสอนออนไลน์ เป็นรูปแบบการเรียนการสอนที่มีการออกแบบ การเรียนการสอนไว้อย่างเป็นระบบ มีการกำหนดวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายการจัดการเรียนการสอนไว้อย่างชัดเจน จัดการเรียน การสอนตามหลักทฤษฎีทางการศึกษา หลักการเรียนรู้และจิตวิทยาการศึกษา การถ่ายทอดความรู้ การนำเสนอเนื้อหา การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และถ่ายทอดกลยุทธ์การสอนใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเป็นเครื่องมือ ซึ่งในปัจจุบันเน้นไปที่การใช้ระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต จึงทำให้ผู้เรียนสามารถเข้าถึงและเรียนรู้โดยไม่จำกัดสถานที่และเวลา เนื้อหาบทเรียนของอีเลิร์นนิ่งจะอยู่ในรูปแบบสื่อผสมอิเล็กทรอนิกส์ (Electronic Multimedia) ซึ่งออกแบบไว้ในลักษณะ ซอฟต์แวร์รายวิชา (Courseware) ประกอบด้วยสื่อผสม ได้แก่ ข้อความ ภาพนิ่ง ภาพเคลื่อนไหว เสียง และที่สำคัญ คือ ผู้เรียน สามารถโต้ตอบกับบทเรียนและผู้สอนได้ การบริหารจัดการอีเลิร์นนิ่งใช้ซอฟต์แวร์ประเภทบริหารจัดการการเรียนรู้ (Learning Management System : LMS) ทำหน้าที่ในการบริหารจัดการอย่างอัตโนมัติเกือบทุกขั้นตอนแทนการปฏิบัติด้วยมือ ตั้งแต่ขั้นตอนการลงทะเบียนเรียนจนถึงขั้นตอนการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน

อาณัติ รัตนธิกุล (2010) ได้ให้ความหมายของ การเรียนแบบออนไลน์ คือ การเรียน การสอนผ่านทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ไม่ว่าจะเป็นวิทยุกระจายเสียง (Radio Broadcast) โทรทัศน์ (Television) ซีดีรอม/ดีวีดีรอม (CD-ROM/DVD-ROM) เครือข่ายอินทราเน็ต (Intranet) เครือข่ายเอ็กซ์ทราเน็ต (Extranet) เครือข่ายอินเทอร์เน็ต (Internet) ดาวเทียม (Satellite Broadcast) โทรศัพท์มือถือ (Mobile Phone) เครื่องพีดีเอ (PDA) หรืออุปกรณ์ไร้สายต่างๆ โดยที่ผู้เรียนสามารถเข้าเรียนรู้เพื่อพัฒนา ตนเองได้ตามอัธยาศัย ได้ทุกที่ทุกเวลา ผ่านทางเว็บไซต์ในรูปแบบมัลติมีเดีย ไม่ว่าจะเป็นข้อความเสียง ภาพเคลื่อนไหว และวีดีโอ อีกทั้งผู้ใช้งานสามารถทำการโต้ตอบได้เสมือนการนั่งเรียนในห้องเรียนปกติ นับเป็นการลดช่องว่างทางการศึกษาอย่างแท้จริง ทำให้ทุกคนสามารถเรียนรู้ได้เท่าเทียมกัน 24 ชั่วโมง

ทิตินา แคมมณี (2014) ได้ให้ความหมายของรูปแบบการเรียนการสอนว่า คือ ลักษณะของการเรียนการสอนที่ครอบคลุมองค์ประกอบสำคัญ ซึ่งได้รับการจัดไว้อย่างเป็นระเบียบตามหลักปรัชญา ทฤษฎีหลักการ แนวคิดหรือความเชื่อต่าง ๆ ประกอบด้วย กระบวนการ หรือขั้นตอนสำคัญในการเรียนการสอน รวมทั้งวิธีและเทคนิคการสอนต่าง ๆ ที่สามารถช่วยให้สภาพการเรียนการสอนนั้นเป็นไปตามทฤษฎีหลักการหรือแนวคิดที่ยึดถือ ซึ่งได้รับการพิสูจน์ ทดสอบหรือยอมรับว่ามีประสิทธิภาพ สามารถใช้เป็นแบบแผนในการเรียนการสอนให้บรรลุวัตถุประสงค์เฉพาะของรูปแบบนั้น ๆ และได้อธิบายถึงคำว่า รูปแบบการเรียนการสอน

และ คำว่าระบบการจัดการเรียนการสอนไว้ว่ามีความหมายเหมือนกัน แต่นิยมใช้ต่างกัน คือระบบการเรียนการสอนนิยมใช้กับระบบใหญ่ ซึ่งครอบคลุมองค์ประกอบสำคัญของการเรียนการสอนในภาพรวม

วิธีดำเนินการวิจัย

งานวิจัยนี้เป็นงานวิจัยเชิงผสมผสานวิธี พื้นที่วิจัย คือ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล โดยมีการแบ่งขั้นตอนการวิจัยออกเป็น 3 ขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาแหล่งข้อมูลที่เป็นเอกสาร ตำรา บทความ งานวิจัยต่างๆ ที่เกี่ยวกับแนวคิดหลักการ การวิจัยเชิงปริมาณเป็นการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามจากนักศึกษามหาวิทยาลัยมหิดล จำนวน 52 คน เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนารูปแบบ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์ค่าสถิติ การสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ที่มีความรู้เกี่ยวกับการเรียนการสอนภาษาจีน และการสนทนากลุ่ม

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

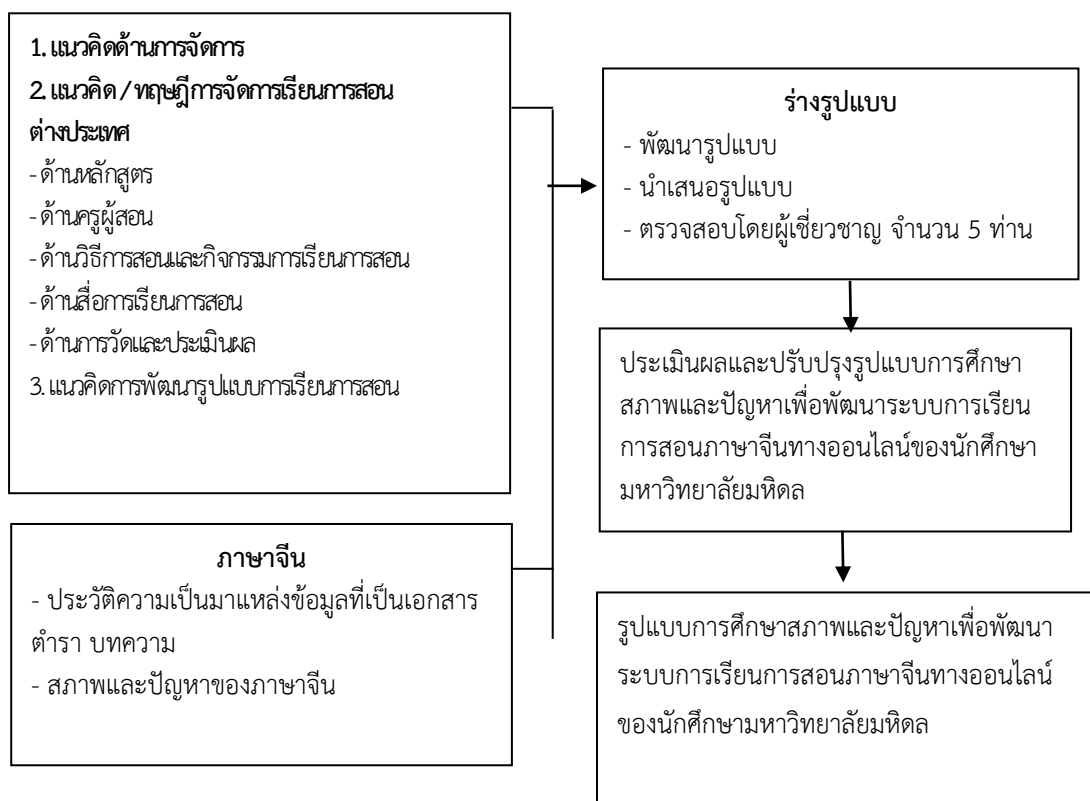
ประชากร ได้แก่ นักศึกษาสาขาวิชาคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล ที่ลงเรียนวิชาโทภาษาจีน (lach 301 กับ lach 201)

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ 1) นักศึกษาสาขาวิชาคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล ที่ลงทะเบียนเรียนวิชาโทภาษาจีน (lach 301 กับ lach 201) จำนวน 52 คน สำหรับสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ เลือกกลุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีการของ Yamane (1973 : 727-728) ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 46 คน

ขั้นตอนที่ 2 การพัฒนารูปแบบการศึกษาสภาพและปัญหาเพื่อพัฒนาระบบการเรียนการสอนภาษาจีนทางออนไลน์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยมหิดล ในขั้นตอนนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนารูปแบบและนำเสนอรูปแบบ

ขั้นตอนที่ 3 ประเมินผลและปรับปรุงรูปแบบการศึกษาสภาพและปัญหาเพื่อพัฒนาระบบการเรียนการสอนภาษาจีนทางออนไลน์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยมหิดล เป็นการประเมินผลและปรับปรุงการพัฒนารูปแบบ ประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญที่มีส่วนเกี่ยวข้องด้านการเรียนการสอนภาษาจีน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน พบว่า ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นนักศึกษา สาขาวิชาคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล ที่ลงทะเบียนเรียนวิชาโทภาษาจีน (lach 301 กับ lach 201) ในปีการศึกษา 2564 ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นเพศหญิงมากที่สุด จำนวน 42 คน คิดเป็นร้อยละ 91.30 รองลงมา เป็นเพศชาย จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 8.70 มีอายุมากที่สุด 20-25 ปี จำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 78.26 รองลงมา มีอายุ ต่ำกว่า 20 ปี จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 21.74 มีระดับภาษาจีนมากที่สุด พอใช้ จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 47.84 รองลงมา ระดับภาษาจีน ดี จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 34.78 และมีระดับภาษาจีน อ่อนที่สุด จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 6.52 ชอบภาษาจีนมากสุดอยู่ในระดับ มาก จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 65.22 รองลงมา ชอบภาษาจีนมากที่สุด จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 21.74 และชอบภาษาจีนน้อยที่สุดอยู่ใน ระดับปานกลาง จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 13.04 มีการเตรียมพร้อมในการเรียนภาษาจีนมากสุดในระดับ ปาน กลาง จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 43.48 รองลงมาอยู่ในระดับ มากที่สุด จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 34.78 และมีการเตรียมพร้อมน้อยสุดอยู่ในระดับ มาก จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 21.74 มีการเตรียมพร้อมก่อนเรียน ภาษาจีนทุกครั้งอยู่ในระดับมากที่สุด ทำการบ้านก่อนเข้าเรียนทุกครั้ง จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 52.18 รองลงมา ท่องศัพท์ก่อนเรียนภาษาจีน จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 21.74 และน้อยสุด อ่านหนังสือพิมพ์หรือ วารสารภาษาจีน จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 10.86 มีทบทวนบทเรียนหลังจากเรียนภาษาจีนมากที่สุด ได้แก่ อ่าน หนังสือหลังเรียน จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 39.13 รองลงมาทำการบ้านหลังเรียนทุกครั้ง จำนวน 15 คน คิด เป็นร้อยละ 32.61 และน้อยสุด ได้แก่ ท่องศัพท์หลังเรียนภาษาจีน จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 6.52 มีความสนใจ ในการเรียนภาษาจีนมากสุด ในระดับ มากที่สุด จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 65.22 รองลงมา ในระดับ มาก จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 28.26 และน้อยสุด ในระดับ ปานกลาง จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 6.52 มีความ ต้องการในการเรียนภาษาจีนอีกมากที่สุด ได้แก่ ต้องเรียน จำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 78.26 รองลงมา ได้แก่ ไม่ ต้องเรียนแล้ว จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 21.74

การวิเคราะห์การเรียนการสอนภาษาจีนทางออนไลน์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยมหิดล ในภาพรวมอยู่ที่ ระดับ มาก ($\bar{X}=4.46$, S.D. =.65) เมื่อพิจารณาตามรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่ามากที่สุด ได้แก่ ด้านปัญหาการ เรียนการสอน ($\bar{X}=4.65$, S.D. =.53) รองลงมา ได้แก่ ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ($\bar{X}=4.42$, S.D. =.50) และด้านที่มีค่าน้อยที่สุด ได้แก่ ด้านจุดมุ่งหมายของการเรียนการสอน ($\bar{X}=4.36$, S.D. =.17)

2. ข้อมูลเชิงคุณภาพ พบว่า

จุดมุ่งหมายของการเลือกเรียนภาษาจีน สืบเนื่องมาจากประเทศจีนมีความก้าวหน้าทางเศรษฐกิจสูง เป็นประเทศมหาอำนาจ มีความเจริญในหลาย ๆ ด้าน การค้าขายใช้ภาษาจีนเป็นภาษากลางในการติดต่อจึง เป็นเหตุผลหนึ่งที่นักศึกษาเลือกเรียนภาษาจีน นอกจากตนเองจะมีความชอบในภาษาจีนแล้วยังทำให้นักศึกษา เกิดความสนใจอยากเรียนรู้ ก่อนที่จะเลือกเรียนภาษาจีนนอกจากนี้นักศึกษายังรู้จักประเทศจีน ภาษาและ วัฒนธรรมจีนจากบรรพบุรุษที่อบรมสั่งสอนมาตั้งแต่เด็กจึงเป็นอีกเหตุผลหนึ่งที่ทำให้นักศึกษาเลือกเรียน ภาษาจีน สำหรับหลักสูตรสถานศึกษาแต่ละที่จัดทำขึ้นนั้นมีความหลากหลาย และมีลักษณะเฉพาะที่แตกต่าง กันขึ้นอยู่กับความเหมาะสมและบริบทของแต่ละสถานศึกษา ส่วนใหญ่มองว่าองค์กรทางการศึกษาไม่ได้จัดทำ หลักสูตรภาษาจีนเพื่อให้สถานศึกษาใช้เป็นมาตรฐานกลางในการวางแผนหรือออกแบบการจัดการเรียนการ

สอน ทำให้สถานศึกษาแต่ละแห่งต้องดำเนินการเอง และยังพบว่าในปัจจุบันการสอนภาษาจีนไม่ได้จำกัดอยู่เฉพาะโรงเรียนจีนเหมือนในอดีต โรงเรียนในระดับชั้นและสังกัดต่าง ๆ ก็เปิดหลักสูตรการสอนภาษาจีนอย่างแพร่หลาย และได้รับความนิยมเพิ่มมากขึ้นในแต่ละปี ในปัจจุบันการเรียนการสอนภาษาจีนยังไม่มีการทำหลักสูตรภาษาจีนที่เป็นมาตรฐาน ส่วนใหญ่จัดทำหลักสูตรกันเอง ทำให้การจัดการเรียนการสอนในแต่ละช่วงชั้นขาดความต่อเนื่อง และยังมีหลายแห่งที่เปิดการสอนโดยยังไม่มีความพร้อมของบุคลากร

ด้านปัญหาการเรียนการสอน จากการศึกษาปัญหาการเรียนภาษาจีนของนักศึกษาสาขาวิชาคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล ที่ลงเรียนวิชาโทภาษาจีน (lach 301 กับ lach 201) ได้พบปัญหา คือ อาจารย์ผู้สอนควรส่งเสริมให้นักศึกษามีความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย ส่งเสริมให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการเรียนการสอน ส่งเสริมให้นักศึกษาสามารถใช้ภาษาสื่อสารง่าย ๆ ให้นักศึกษาหมั่นศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับภาษาจีน วัฒนธรรมจีนเพิ่มมากขึ้น และผู้สอนควรจัดให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอนทางออนไลน์ให้มากขึ้น

ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน เมื่อเกิดสถานการณ์โรคติดต่อโควิด 19 กิจกรรมการเรียนการสอนยังต้องดำเนินอยู่แม้ว่านักศึกษาไม่สามารถไปเรียนตามปกติได้ ในหลายประเทศที่ประกาศมาตรการปิดเรียนรัฐบาลมักจะออกมาตรการด้านการเรียนการสอนมารองรับ ด้วยการเรียนทางไกลรูปแบบต่าง ๆ โดยพิจารณาจากเงื่อนไขความพร้อมด้านอุปกรณ์ ความพร้อมของผู้เรียน กิจกรรมการเรียนการสอนต้องมีการกระชับหลักสูตร ปรับให้สอดคล้องกับสถานการณ์โควิด-19 และสื่อสารให้ผู้เกี่ยวข้องทุกภาคส่วนทราบหลักสูตรการศึกษาพื้นฐาน การปรับหลักสูตรให้กระชับควบคู่ไปกับจัดลำดับความสำคัญ รวมทั้งผ่อนคลายเรื่องโครงสร้างเวลาเรียนจะสามารถช่วยลดความกดดัน โดยยังคงคุณภาพขั้นต่ำไว้ได้ มีการเพิ่มความยืดหยุ่นของโครงสร้างเวลาเรียนและความหลากหลายของรูปแบบการเรียนการสอน ความยืดหยุ่นในการใช้เวลาและการเลือกรูปแบบการเรียนการสอนจะทำให้ผู้สอนสามารถออกแบบหน่วยการเรียนรู้ที่เหมาะสมและส่งเสริมการเรียนรู้รายบุคคล (personalized learning) ได้

ด้านสื่อการเรียนการสอน ด้านสื่อการสอน การเลือกใช้สื่อการสอนของสถานศึกษาแต่ละแห่งมีความหลากหลายและแตกต่างกัน และยังไม่เป็นมาตรฐานเดียวกัน การจัดหน่วยการเรียนการสอนสามารถจัดตามเนื้อหาหรือตามประเด็นที่น่าสนใจ ออกแบบหน่วยการเรียนการสอน และสอนอย่างมีแผนที่เหมาะสม ในสถานการณ์ที่เปลี่ยนไป ผู้สอนจะต้องเตรียมความพร้อมก่อนการสอนแบบใหม่อยู่ตลอดเวลา

3. การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนภาษาจีนทางออนไลน์ของนักศึกษา พบว่า ที่มาของรูปแบบการศึกษาสภาพและปัญหาเพื่อพัฒนาระบบการเรียนการสอนภาษาจีนทางออนไลน์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยมหิดล “PAISAN (E) Model” ได้มาจากการสังเคราะห์แนวคิด / ทฤษฎีและข้อมูลการสัมภาษณ์เชิงลึก ประกอบด้วย 7 องค์ประกอบ

3.1 P (Promote online activities) มีการส่งเสริมให้นักศึกษาทำกิจกรรมทางออนไลน์

3.2 A (Appropriate media for the situation) มีสื่อการเรียนการสอนต้องเหมาะสมกับสถานการณ์

3.3 I (Interesting) เกิดความสนใจในการเรียนการสอน

3.4 S (Spring of the time structure) มีความยืดหยุ่นของโครงสร้างเวลาเรียน

3.5 A (Activities online) เกิดกิจกรรมการเรียนการสอนทางออนไลน์

3.6 N (New normal) เกิดความปกติใหม่ เป็นแนวทางที่หลาย ๆ คนจะต้องปรับเปลี่ยนชุดพฤติกรรม ในช่วงไวรัสโควิด 19

3.7 E (Evaluation) การประเมินผล

4. ประเมินผลและปรับปรุงรูปแบบการศึกษาสภาพและปัญหาเพื่อพัฒนาระบบการเรียนการสอนภาษาจีนทางออนไลน์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยมหิดล พบว่า ระดับความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อรูปแบบรวมทั้งหมดอยู่ในระดับมาก การประเมินและปรับปรุงรูปแบบ จากการสนทนากลุ่มผู้เกี่ยวข้อง พบว่า รูปแบบ “PAISAN Model” มีความเหมาะสมในการนำไปใช้ โดยมีองค์ประกอบย่อยเพิ่มอีก 1 องค์ประกอบ ได้แก่ ต้องมีการประเมินผล (Evaluation) ดังนั้นรูปแบบที่เพิ่มเติม ได้แก่ “PAISAN (E) Model”

อภิปรายผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน พบว่า ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นนักศึกษาสาขาวิชาคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล ที่ลงทะเบียนเรียนวิชาโทภาษาจีน (lach 301 กับ lach 201) ในปีการศึกษา 2564 ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นเพศหญิงมากที่สุด จำนวน 42 คน รองลงมาเป็นเพศชาย จำนวน 4 คน มีอายุมากที่สุด 20-25 ปี จำนวน 36 รองลงมามีอายุ ต่ำกว่า 20 ปี จำนวน 10 คน มีระดับภาษาจีนมากที่สุดพอใช้ จำนวน 22 คน รองลงมาระดับภาษาจีน ดี จำนวน 16 คน ชอบภาษาจีนมากที่สุดอยู่ในระดับ มาก จำนวน 30 คน รองลงมาชอบภาษาจีนมากที่สุด จำนวน 10 คน มีการเตรียมพร้อมในการเรียนภาษาจีนมากที่สุดในระดับ ปานกลาง จำนวน 20 คน รองลงมาอยู่ในระดับ มากที่สุด จำนวน 16 คน มีการเตรียมพร้อมก่อนเรียนภาษาจีนทุกครั้งอยู่ในระดับมากที่สุด ทำการบ้านก่อนเข้าเรียนทุกครั้ง จำนวน 24 คน รองลงมา ท่องศัพท์ก่อนเรียนภาษาจีน จำนวน 10 คน มีบททบทวนบทเรียนหลังจากเรียนภาษาจีนมากที่สุด ได้แก่ อ่านหนังสือหลังเรียน จำนวน 18 คน รองลงมาทำการบ้านหลังเรียนทุกครั้ง จำนวน 15 คน มีความสนใจในการเรียนภาษาจีนมากสุด ในระดับ มากที่สุด จำนวน 30 คน รองลงมา ในระดับ มาก จำนวน 13 คน มีความต้องการในการเรียนภาษาจีนอีกมากที่สุด ได้แก่ ต้องเรียน จำนวน 36 คน รองลงมา ได้แก่ ไม่ต้องเรียนแล้ว จำนวน 10 คน ที่เป็นดังนี้อาจเนื่องมาจากการจัดการเรียนการสอนให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพทำให้การจัดและดำเนินการเรียนการสอนเป็นไปด้วยดี สอดคล้องกับแนวคิดของ Turley (1996) ที่ได้ ศึกษาเรื่องการสอนที่มีประสิทธิภาพ: เสียงสะท้อนจากนักเรียน ผลการวิจัยพบว่า การสอนที่มีประสิทธิภาพตามความคิดเห็นของนักเรียน คือ ครูใช้วิธีการสอนที่หลากหลาย ครูมีความกระตือรือร้นในการสอน นอกจากนี้นักเรียนกล่าวว่า วิธีการสอนที่มีประสิทธิภาพควรประกอบด้วยบุคลิกภาพของครูรูปแบบการเรียนรู้ของนักเรียนและทัศนคติของนักเรียน

การวิเคราะห์การเรียนการสอนภาษาจีนทางออนไลน์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยมหิดล ในภาพรวมอยู่ที่ระดับมาก เมื่อพิจารณาตามรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่ามากที่สุด ได้แก่ ด้านปัญหาการเรียนการสอน รองลงมา ได้แก่ ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน และด้านที่มีค่าน้อยที่สุด ได้แก่ ด้านจุดมุ่งหมายของการเรียนการสอน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ธนพรรณ ทรัพย์ธนาตล (2011) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการจัดการเรียนการสอนบทเรียน ออนไลน์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา. พบว่า ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านคุณภาพของการใช้สื่อและอุปกรณ์ของผู้ตอบแบบสอบถาม ทั้งนี้เนื่องมาจากคอมพิวเตอร์ภายในมหาวิทยาลัย มีประสิทธิภาพสูง สามารถเข้าใช้งานบทเรียนออนไลน์ได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ สถานศึกษาที่จัดการเรียนรู้แบบออนไลน์ต้องจัดสำนักงานในการพัฒนาการเรียนรู้แบบออนไลน์และสถานศึกษาที่จัดการเรียนรู้แบบออนไลน์ต้องจัดทีมงานเพื่อให้บริการทางด้านการออกแบบ บทเรียนออนไลน์สำหรับผู้สอนและนักศึกษาที่สนใจจัดทำการเรียนรู้แบบออนไลน์

2. ข้อมูลเชิงคุณภาพ พบว่า

จุดมุ่งหมายของการเลือกเรียนภาษาจีน เนื่องจากจีนมีความก้าวหน้าทางเศรษฐกิจสูง เป็นประเทศมหาอำนาจ การค้าขายใช้ภาษาจีนเป็นภาษากลางในการติดต่อจึงเป็นเหตุผลหนึ่งที่นักศึกษาเลือกเรียนภาษาจีน นอกจากตนเองจะมีความชอบในภาษาจีนทำให้นักศึกษาเกิดความสนใจอยากเรียนรู้ ก่อนที่จะเลือก

เรียนภาษาจีนนักศึกษา รู้จักประเทศจีน ภาษาและวัฒนธรรมจีนจึงเป็นอีกเหตุผลหนึ่งที่ทำให้นักศึกษาเลือกเรียนภาษาจีน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นิชาภัทร จาวิสูตร (2012) ที่ศึกษาเรื่องการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาจีน คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ตามความคิดเห็นของนักศึกษามีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอน ด้านหลักสูตร ด้านอาจารย์ ด้านวิธีการสอน และกิจกรรมการเรียนการสอน และด้านการวัดและประเมิน ยกเว้นด้านสื่อการเรียนการสอน

ด้านจุดมุ่งหมายของการเรียนการสอน หลักสูตรสถานศึกษาแต่ละที่จัดทำขึ้นนั้นมีความหลากหลาย และมีลักษณะเฉพาะที่แตกต่างกันขึ้นอยู่กับความเหมาะสมและบริบทของแต่ละสถานศึกษา ส่วนใหญ่มองว่าองค์กรทางการศึกษาไม่ได้จัดทำหลักสูตรภาษาจีนเพื่อให้สถานศึกษาใช้เป็นมาตรฐานกลางในการวางแผนหรือออกแบบการจัดการเรียนการสอน ทำให้สถานศึกษาแต่ละแห่งต้องดำเนินการเอง และยังพบว่าในปัจจุบันการเรียนการสอนภาษาจีนไม่ได้จำกัดอยู่เฉพาะโรงเรียนจีนเหมือนในอดีต โรงเรียนในระดับชั้นและสังกัดต่าง ๆ ก็เปิดหลักสูตรการสอนภาษาจีนอย่างแพร่หลาย และได้รับความนิยมเพิ่มมากขึ้นในแต่ละปี ในปัจจุบันการเรียนการสอนภาษาจีนยังไม่มีการทำหลักสูตรภาษาจีนที่เป็นมาตรฐาน ส่วนใหญ่จัดทำหลักสูตรกันเอง ทำให้การจัดการเรียนการสอนในแต่ละช่วงชั้นขาดความต่อเนื่อง และยังมีหลายแห่งที่เปิดการสอนโดยยังไม่มีความพร้อมของบุคลากร ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ (2008) ที่ได้กำหนดจุดมุ่งหมายของการเรียนภาษาจีน ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ โดยวางหลักการเรื่องการเรียนการสอนภาษาจีนไว้ว่า ให้ความสำคัญการเรียนการสอนภาษาจีนด้านการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียนในการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร แสดงความรู้สึกและความคิดเห็นในเรื่องต่าง ๆ รวมทั้งสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลอย่างเหมาะสม

ด้านปัญหาการเรียนการสอน จากการศึกษาปัญหาการเรียนภาษาจีนของนักศึกษาสาขาวิชาคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล ที่ลงเรียนวิชาโทภาษาจีน (lach 301 กับ lach 201) ได้พบปัญหา คือ อาจารย์ผู้สอนควรส่งเสริมให้นักศึกษามีความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย ส่งเสริมให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการเรียนการสอน ส่งเสริมให้นักศึกษาสามารถใช้ภาษาสื่อสารง่าย ๆ ให้นักศึกษาหมั่นศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับภาษาจีน วัฒนธรรมจีน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิเคราะห์ข้อเสนอแนะของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ที่พบว่า ให้ความสำคัญเกี่ยวกับผู้สอนภาษาจีนต้องรู้จักการสร้างบรรยากาศในการเรียนการสอนไม่ให้น่าเบื่อ อาจารย์สอนภาษาจีนควรตรวจสอบผลการทำงานของนักศึกษาให้ถูกต้อง ชัดเจนและสมบูรณ์ก่อนให้นักศึกษาสรุปเป็นข้อความรู้จากการเรียนรู้ อาจารย์สอนภาษาจีนควรได้รับการอบรมเทคนิคการสอนสมัยใหม่รวมทั้งสนับสนุนหรือกระตุ้นให้นักศึกษารักภาษาจีน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วิจิตา พรหมวงศ์ (2021) ที่กล่าวว่า ครูใช้วิธีการวัดผลประเมินผลที่หลากหลายสอดคล้องกับวิธีการจัดการเรียนการสอน นำการเรียนรู้หรือสื่อต่าง ๆ มาประกอบกับการเรียนในชั้นเรียน และมีการสอนแบบบูรณาการในรายรายวิชาสามารถบูรณาการกันได้ โรงเรียนควรสนับสนุนอุปกรณ์ในการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านโทรทัศน์ในระบบดิจิทัล และระบบดาวเทียมเพื่อให้ผู้เรียนเข้าถึงการเรียนรู้ในทุกครัวเรือน โรงเรียนควรมีการประชุมครู ผู้ปกครองเพื่อชี้แจงทำความเข้าใจและหาข้อตกลงร่วมกัน จัดตั้งกลุ่มไลน์ของครู นักเรียน ผู้ปกครองในแต่ละชั้น สนับสนุนงบประมาณให้กับครูในการจัดทำสื่อใบงานต่าง ๆ และเป็นคำดำเนินการออก ตรวจสอบเยี่ยมบ้านนักเรียน เพื่อพูดคุยกับผู้ปกครองนักเรียน เรียนรู้ลักษณะของครอบครัวความเป็นอยู่ของนักเรียนแต่ละ คน โดยให้ผู้ปกครองร่วมออกแบบการเรียนการสอนร่วมกันและให้ครูนำมาปฏิบัติกับแผนการสอนให้ครูศึกษา หลักสูตรให้เข้าใจเพื่อออกแบบการจัดการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับเนื้อหามาตรฐานการเรียนรู้สนับสนุนงบประมาณที่ใช้ในการดำเนินงาน

ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน เมื่อเกิดสถานการณ์โรคติดต่อโควิด 19 กิจกรรมการเรียนการสอนยังต้องดำเนินอยู่แม้นักศึกษาไม่สามารถไปเรียนตามปกติได้ ในหลายประเทศที่ประกาศมาตรการปิดเรียนรัฐบาลมักจะออกมาตรการด้านการเรียนการสอนมารองรับ ด้วยการเรียนทางไกลรูปแบบต่าง ๆ โดยพิจารณาจากเงื่อนไขความพร้อมด้านอุปกรณ์ ความพร้อมของผู้เรียน กิจกรรมการเรียนการสอนต้องมีการกระชับหลักสูตร ปรับให้สอดคล้องกับสถานการณ์โควิด-19 และสื่อสารให้ผู้เกี่ยวข้องทุกภาคส่วนทราบหลักสูตรการศึกษาพื้นฐาน การปรับหลักสูตรให้กระชับควบคู่ไปกับจัดลำดับความสำคัญ รวมทั้งผ่อนคลายเรื่องโครงสร้างเวลาเรียนจะสามารถช่วยลดความกดดัน โดยยังคงคุณภาพขั้นต่ำไว้ได้ มีการเพิ่มความยืดหยุ่นของโครงสร้างเวลาเรียนและความหลากหลายของรูปแบบการเรียนการสอน ความยืดหยุ่นในการใช้เวลาและการเลือกรูปแบบการเรียนการสอนจะทำให้ผู้สอนสามารถออกแบบหน่วยการเรียนรู้ที่เหมาะสมและส่งเสริมการเรียนรู้รายบุคคล (personalized learning) ได้

ด้านสื่อการเรียนการสอน ด้านสื่อการสอน การเลือกใช้สื่อการสอนของสถานศึกษาแต่ละแห่งมีความหลากหลายและแตกต่างกัน และยังไม่เป็นมาตรฐานเดียวกัน การจัดหน่วยการเรียนการสอนสามารถจัดตามเนื้อหาหรือตามประเด็นที่น่าสนใจ ออกแบบหน่วยการเรียนการสอน และสอนอย่างมีแผนที่เหมาะสม ในสถานการณ์ที่เปลี่ยนไป ผู้สอนจะต้องเตรียมความพร้อมก่อนการสอนแบบใหม่อยู่ตลอดเวลา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วิทัศน์ ผักเจริญผล และคณะ (2020) ในหัวข้อเรื่องความพร้อมในการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ภายใต้สถานการณ์โรคระบาดไวรัส COVID19 ที่ได้กล่าวว่าปัญหาความขาดแคลนโครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยี เป็นอุปสรรคสำคัญต่อการจัดการเรียน การสอนเนื่องจากยังมีนักเรียนบางส่วนขาดปัจจัยพื้นฐานในการเรียนรู้ผ่านระบบออนไลน์ และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของสุรชาติ อาจทรัพย์ (2015) ซึ่งได้กล่าวในเรื่องของประสิทธิภาพของสื่อการเรียนการสอนไว้ว่า หากสื่อมีประสิทธิภาพในด้านช่วยเสริมการสอนจะทำให้เข้าใจเนื้อหาได้ง่ายขึ้น เนื้อหาภายในวิดีโอมีความครอบคลุม มี ความเหมาะสม จะช่วยทำให้การเรียนรู้มีความสะดวกมากขึ้น เปรียบเทียบระหว่างสื่อกลางคือวิดีโอการเรียน การสอนกับช่องทางการเรียนการสอนออนไลน์ หากช่องทางของสื่อและระบบมีประสิทธิภาพจะช่วยทำให้การเรียนรู้ การสอนเป็นไปอย่างง่ายและสะดวกมากขึ้น

3. การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนภาษาจีนทางออนไลน์ของนักศึกษา พบว่า ที่มาของรูปแบบการศึกษาศาสนาและปัญหาเพื่อพัฒนาระบบการเรียนการสอนภาษาจีนทางออนไลน์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยมหิดล “PAISAN (E) Model” ได้มาจากการสังเคราะห์แนวคิด / ทฤษฎีและข้อมูลการสัมภาษณ์เชิงลึก ประกอบด้วย 7 องค์ประกอบ

3.1 P (Promote online activities) มีการส่งเสริมให้นักศึกษาทำกิจกรรมทางออนไลน์

3.2 A (Appropriate media for the situation) มีสื่อการเรียนการสอนต้องเหมาะสมกับสถานการณ์

3.3 I (Interesting) เกิดความสนใจในการเรียนการสอน

3.4 S (Spring of the time structure) มีความยืดหยุ่นของโครงสร้างเวลาเรียน

3.5 A (Activities online) เกิดกิจกรรมการเรียนการสอนทางออนไลน์

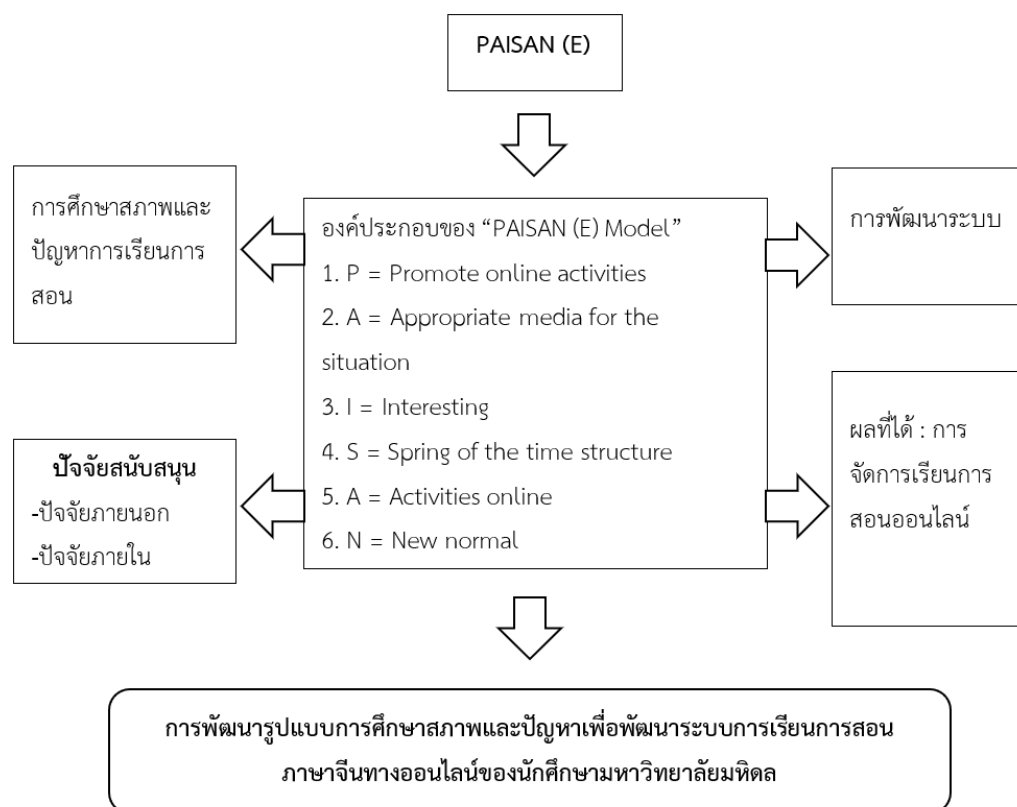
3.6 N (New normal) เกิดความปกติใหม่ เป็นแนวทางที่หลาย ๆ คนจะต้องปรับเปลี่ยนชุดพฤติกรรม ในช่วงไวรัสโควิด 19

3.7 E (Evaluation) การประเมินผล

4. ประเมินผลและปรับปรุงรูปแบบการศึกษาศาสนาและปัญหาเพื่อพัฒนาระบบการเรียนการสอนภาษาจีนทางออนไลน์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยมหิดล พบว่า ระดับความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อรูปแบบรวมทั้งหมดอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2016) เรื่องการ

วิจัยเพื่อพัฒนาระบบการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนในประเทศไทย ระดับประถมศึกษา ที่ได้เสนอแนะนโยบายว่าหากมีการจัดทำและพัฒนาหลักสูตรแกนกลางด้านภาษาจีนที่มีมาตรฐานและชัดเจนและทันสมัยขึ้นมาแล้ว จะช่วยให้การเรียนการสอนภาษาจีนในประเทศไทยมีทิศทางที่แน่ชัด โรงเรียนสามารถนำไปปรับใช้ตามความเหมาะสมและสอดคล้องกับบริบทของโรงเรียนต่อไปได้ การประเมินและปรับปรุงรูปแบบ จากการสนทนากลุ่มผู้เชี่ยวชาญ พบว่า รูปแบบ “PAISAN Model” มีความเหมาะสมในการนำไปใช้ โดยมีองค์ประกอบย่อยเพิ่มอีก 1 องค์ประกอบ ได้แก่ ต้องมีการประเมินผล (Evaluation) ดังนั้นรูปแบบที่เพิ่มเติม ได้แก่ “PAISAN (E) Model”

สรุปองค์ความรู้

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย

1. แนวทางการพัฒนาด้านการดำเนินการจัดการศึกษาแบบ Online ผู้บริหารควรมีการประชุมอบรมอาจารย์ โดยเชิญวิทยากรที่มีความเชี่ยวชาญด้านการใช้สื่อออนไลน์มาให้ความรู้
2. อาจารย์สอนภาษาจีนต้องรู้จักการสร้างบรรยากาศในการเรียนการสอนไม่ให้น่าเบื่อ ดูแลเอาใจใส่ในการปฏิบัติหน้าที่อย่างสม่ำเสมอ เสียสละ ไม่ละทิ้งหน้าที่ตั้งใจสอน
3. อาจารย์ควรมีการใช้สื่อที่สามารถดึงดูดความสนใจของนักศึกษา จะต้องเตรียมการสอนไว้ล่วงหน้า วางแผนการ ดำเนินงาน การจัดทำใบงาน ใบความรู้และส่งมอบเอกสารให้นักศึกษาทบทวนความรู้โดยตรง มุ่งเน้นให้นักศึกษาได้ลงมือ ปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยตัวเอง
4. การเรียนการสอนภาษาจีนในประเทศไทยไม่ค่อยประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร เพราะการเรียนการสอนมุ่งเน้นเพื่อวัตถุประสงค์แต่ไม่มุ่งเน้นทางการใช้สื่อสารในชีวิตประจำวัน

ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

1. ควรมีการเสนอแนะเชิงนโยบายให้เกิดการพัฒนาหลักสูตรตั้งแต่ระดับประถมศึกษา ระดับมัธยมศึกษาและระดับอุดมศึกษาให้เชื่อมโยงกันทั้งระบบ
2. ความรู้พื้นฐานจากงานวิจัยนี้อาจใช้เป็นแนวทางสำหรับการศึกษาค้นคว้าในเรื่องอื่น ๆ ที่น่าสนใจ เช่น แนวทางหรือทฤษฎีการสอนภาษาจีนในระดับอุดมศึกษา รวมถึงเทคนิคการเรียนการสอนภาษาจีนระดับอุดมศึกษาในศตวรรษที่ 21 เป็นต้น
3. ควรศึกษาวิธีการเสนอหรือการวิจัยเกี่ยวกับนวัตกรรม สื่อแหล่งเรียนรู้ใหม่ ๆ ที่ช่วยแก้ปัญหาคุณภาพของผู้เรียนในการใช้ภาษาจีนเพื่อการสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ

References

- Arsub, S., Kunkum, S. (2015). *Effectiveness of Moodle E-learning for Kinesiology Students. (SPSS 217 Sports Information and Illustration) 2558 (2): 81-89*
- Fakcharoenphol. W. (2020). Readiness to Implement Online Learning Management under the Covid-19 Pandemics. *Journal of Education and Human Development Sciences*. 4(1) January–June 2020
- Javisoot, N. (2012). *Instructional management in bachelor of arts. Program in Chinese, Faculty of Humanities*. Srinakharinwirot university.
- Khammani, T. (2014). *Pedagogical Sciences: Knowledge for organizing effective learning processes*. 21st printing. Bangkok: Chulalongkorn university press.
- Masantisuk, R. (2008). *Teaching Chinese in Thailand at the primary-secondary level*. INSTITUTE OF ASIAN STUDIES. Chulalongkorn University.
- Office of the Education Council. (2016). *National Education Plan No. 10 (2002-2016)*. Retrieved on 9 August 2010. 10kd <http://www.onec.go.th>.
- Office of Academic Affairs and Educational Standards. Office of the Basic Education Commission. (2008). *Indicators and content for learning art According to the core curriculum of basic education, 2008*. Bangkok: Agricultural Cooperative Association of Thailand Co., Ltd. printing house.
- Promwong. W. (2021). *Current Situations, Problems and Solutions to Learning Management Problems the Corona Virus Pandemic (COVID-19) of Schools under The Nakhon Phanom Primary Educational Service Area Office 1*. (Faculty of Education, Nakhon Phanom University).
- Rattikul, A. (2010). *Build a complete E-Learning system with moodle*. Bangkok: SE-ED Uceration.
- Rue, Leslie W. and Byars, Lloyd L. (2002). *Human resource management*. Irwin. McGraw Hill.
- Sikkhaman, K. (2011). *A study of achievement in learning subject: Business English Communication Teaching By E-Learning*. Sripatum University.

- Subthanadol, T. (2011). Factors Affecting the Teaching and Learning Management of Online Lessons For Student's Nakhon Ratchasima Rajabhat University. *Veridian E-Journal SU*. 4 (1). (May – August, 2011): 652 – 666.
- Trichan, S. (2014). Problems in teaching Chinese language in Thailand in the present era of vocational students. *Pathumthani University Academic Journal*. 6(2): 195-199.
- Turley, Harold Stephn. (1996). *Perception of Effective Teaching: The student Voice on Classroom practice*. Dissertation Abstracts International 56 (January 1996): 3988-A.
- Wasinanon, N. (2015). The Study of Thailand's Systematic Chinese Teaching Management if Higher Education. Chinese Studies Center (CSC) is a research unit under the Institute of Asian Studies (IAS), Chulalongkorn University. *Chinese Studies Journal Kasetsart University*. Year 9, No. 2, B.E. 2016.
- Yamane, T. (1973). *Statistics: An Introductory Analysis*. Third editio. Newyork: Harper and Row Publication.

